

รายวิชา ศิลปะ(ดนตรี)

รหัสวิชา ศ22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง key Signature

ครูผู้สอน ครุภัณฑ์ ทองทิพย์

ครูสถิตย์ เสมมาใหญ่

The background is a vibrant purple with wavy patterns. It features several golden musical instruments: a trumpet in the top left, a saxophone in the bottom left, and another trumpet in the bottom right. A portion of a piano keyboard is visible in the top right. Scattered throughout are golden musical notes, treble clefs, and small white stars.

เรื่อง Key Signature

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตีความสัญลักษณ์พื้นฐาน
ในโน้ตสากล ได้แก่ บันไดเสียง เครื่องหมายแปลงเสียง
และเครื่องหมายประจำกุญแจเสียง
ไม่เกิน 2 ชาร์ป และ 2 แฟล็ต

ปฏิบัติ

CARNIVAL OF VENICE

One beat
pick-up

Count: 3

G A G F E F D DE F G A G E G

C G G F E F D DE F G A B C C

ปฏิบัติ

YANKEE DOODLE

1 beat-up

Moderato

Oh Yan-kee Doo-dle went to town a-rid-ing on a po-ny, he

Count : 4

D G G A B G B A D G G A B G F D

stuck a feath-er in his hat and called it mac-a-ro-ni

G G A B C B A G F D E F G 1 2 3 G

ระบบอังกูญแจเสียงของคนตรีตะวันตก

ระบบอังกูญแจเสียง (tonality) คือ ระบบคนตรีตะวันตกที่ให้ความสำคัญกับเสียงเมเจอร์-ไมเนอร์ โดยมีโน้ตโทนิคเป็นโน้ตสำคัญที่สุด และเป็นโน้ตที่แสดงความสัมพันธ์กับโน้ตในบันไดเสียง โน้ตโดมินันท์มีความสำคัญรองลงมา เพลงในระบบนี้มีอังกูญแจเสียงที่แน่นอน เป็นระบบที่ใช้มาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 และเป็นระบบประสานเสียงที่แพร่หลายมากที่สุดจนถึงปัจจุบัน

บันไดเสียง และกุญแจเสียง

บันไดเสียง (scale) คือ รูปแบบการเรียงโน้ตตามลำดับ ซึ่งมีโครงสร้างระยะห่างระหว่างโน้ตตัวหนึ่งไปยังโน้ตอีกตัวหนึ่งเป็นขั้นคู่ที่แน่นอนสำหรับบันไดเสียงแต่ละชนิด

กุญแจเสียง (key) เป็นตัวกำหนดโทนิก (tonic) หรือโน้ตตัวที่ 1 ของบันไดเสียง ชนิดของบันไดเสียง และความสัมพันธ์ของโน้ตในบันไดเสียง

บันไดเสียง (หรือกุญแจเสียง) มาตรฐานสากลในปัจจุบัน ได้แก่

บันไดเสียงเมเจอร์ (major scale) และบันไดเสียงไมเนอร์ (minor scale)

บันไดเสียงเมเจอร์

บันไดเสียงเมเจอร์ (major scale) ซึ่งเป็นบันไดเสียงที่มีระยะห่างระหว่างโน้ต 2 ตัวเป็นขั้นครึ่งเสียง (half step) และขั้นเต็มเสียง (whole step) เช่น บันไดเสียง C เมเจอร์ มีโน้ต C เป็นโทนิค และมีลำดับที่ของโน้ตในบันไดเสียงเป็น C D E F G A B C โดยระยะห่างจากโน้ต C ตัวแรกไปยัง C ตัวถัดไป เรียกว่า ช่วงคู่แปด หรือ คู่แปด (octave)

บันไดเสียงเมเจอร์

เมื่อเราเล่นบันไดเสียงบนแผงลิ้มนิ้วของเปียโน
เราจะพบว่า ชั้นครึ่งเสียงมีระยะจากลิ้มนิ้วหนึ่งไปยังลิ้มนิ้ว
ที่ใกล้ที่สุด และชั้นเต็มเสียงมีระยะจากลิ้มนิ้วหนึ่งไปยัง
ลิ้มนิ้วถัดไปจากลิ้มนิ้วที่ใกล้ที่สุด

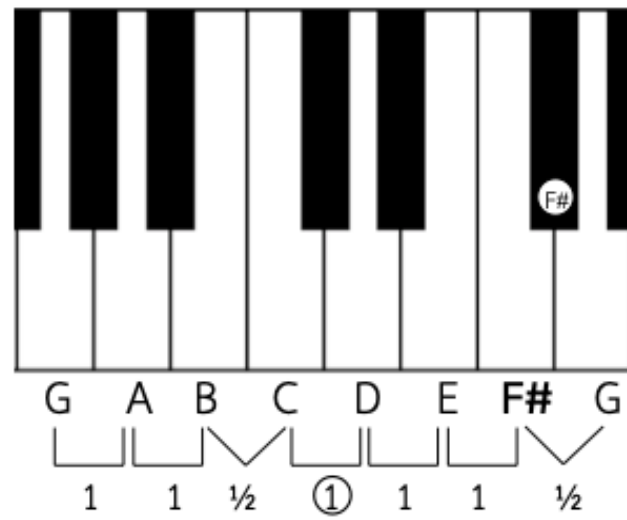
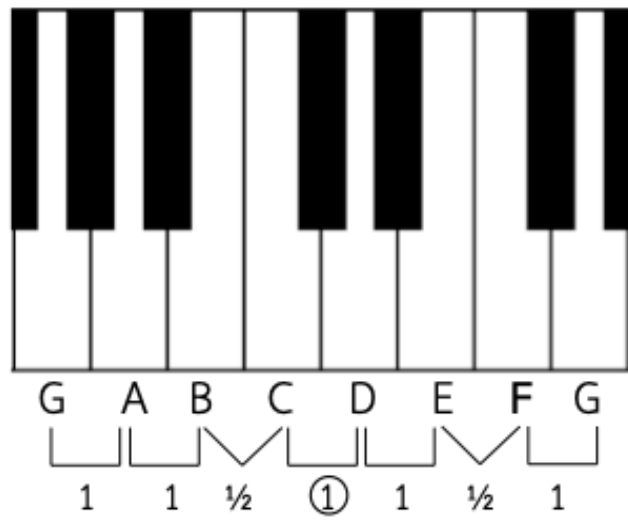
ตัวอย่างการสร้างบันไดเสียงเมเจอร์ G เมเจอร์

บันไดเสียงเมเจอร์สามารถมีโทนิคเป็นโน้ตอื่นได้ เช่น บันไดเสียง G เมเจอร์ มีโทนิคเป็นโน้ต G อย่างไรก็ตาม ในการจัดเรียงโน้ตให้เป็นไปตามโครงสร้างของบันไดเสียงเมเจอร์ อาจมีการแปลงเสียงโน้ตบางตัวให้มีเสียงสูงขึ้นหรือต่ำลงด้วยเครื่องหมายแปลงเสียง

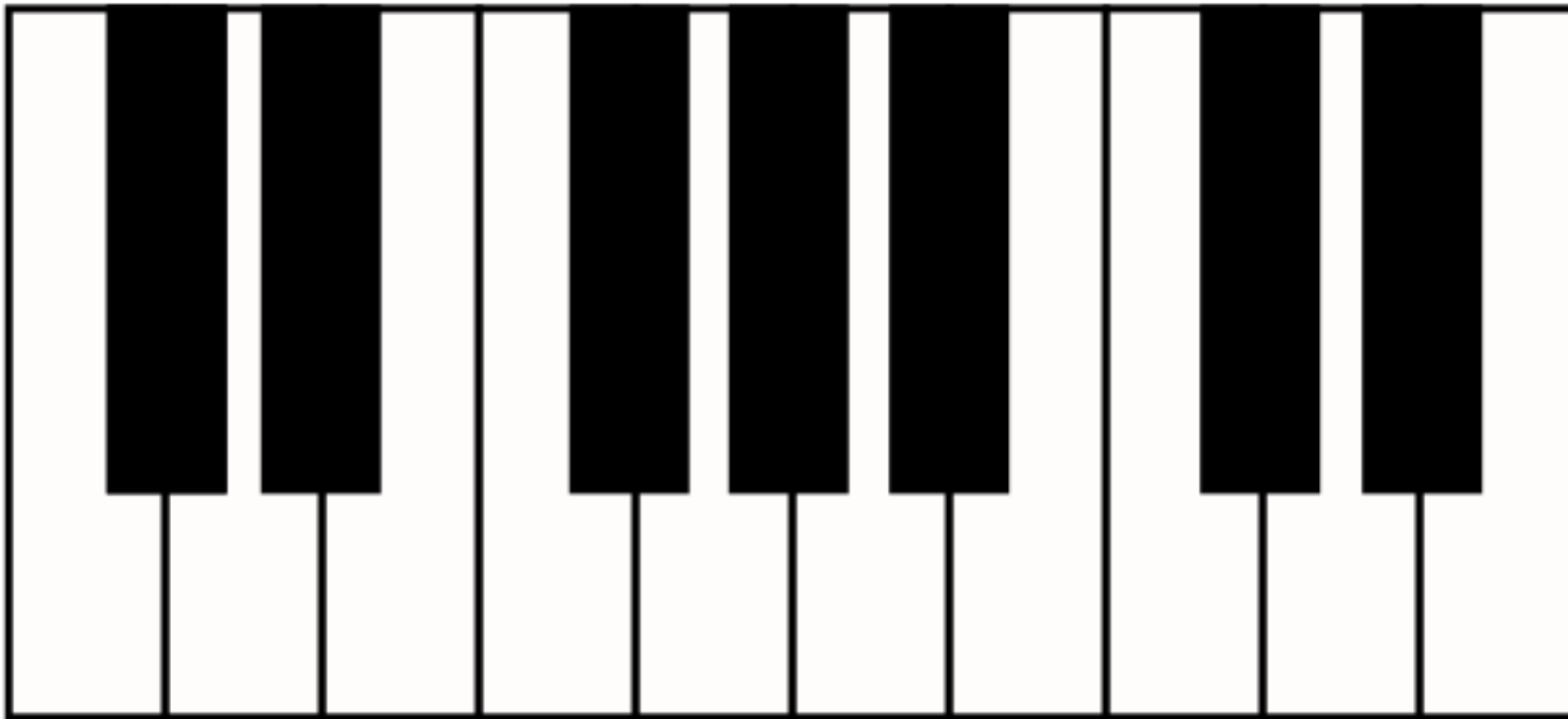
โครงสร้างบ้านใต้เสียงเมเจอร์

ตัวอย่างการสร้างบันไดเสียงเมเจอร์ G เมเจอร์

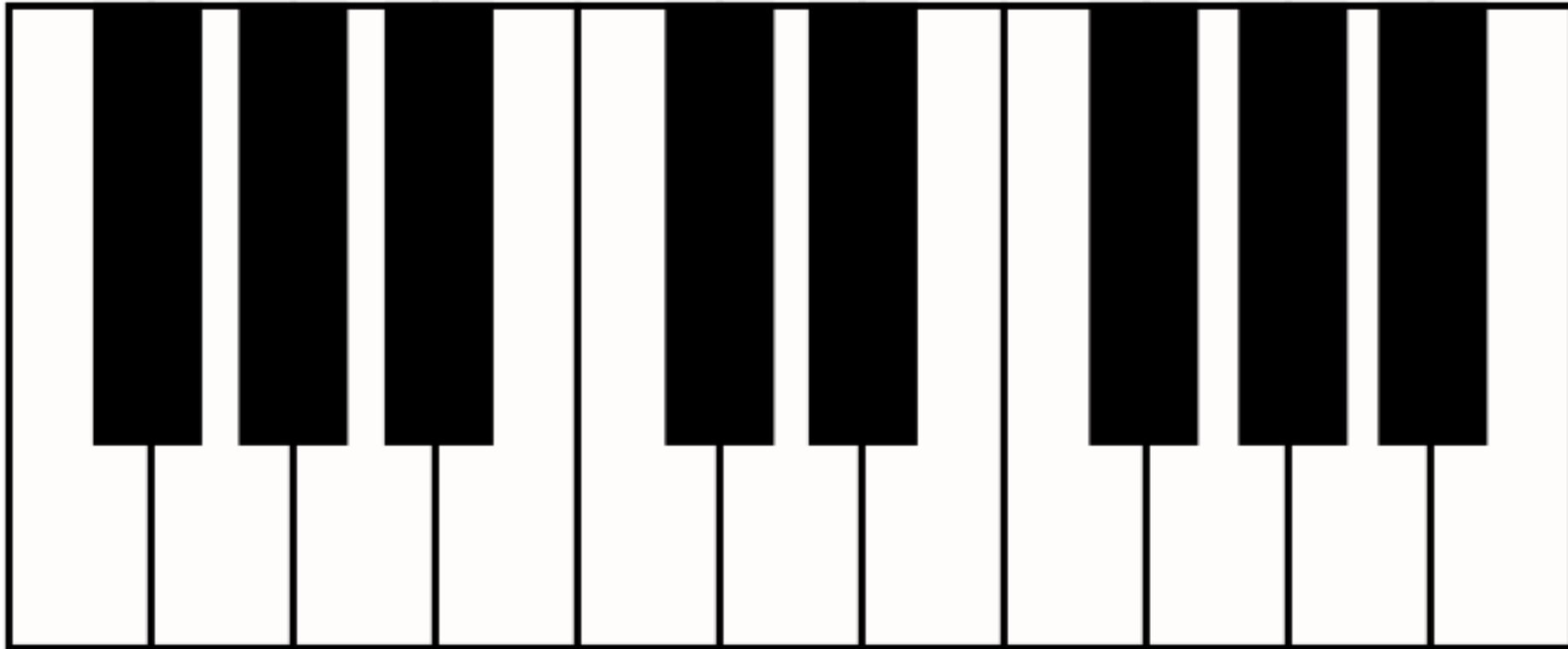
เมื่อเราพิจารณาช่วงคู่แปดจากโน้ต G ไปยังโน้ต G ถัดไปที่อยู่บนแผงลิมนิ้วสีขาวตามภาพที่ 1.2 พบว่า การเรียงโน้ตยังไม่เป็นไปตามโครงสร้างของบันไดเสียงเมเจอร์ หากแต่เราต้องแปลงเสียงโน้ต F ให้เป็น F# ซึ่งมีตำแหน่งเป็นลิมนิ้วสีดำถัดจากลิมนิ้วสีขาวของโน้ต F

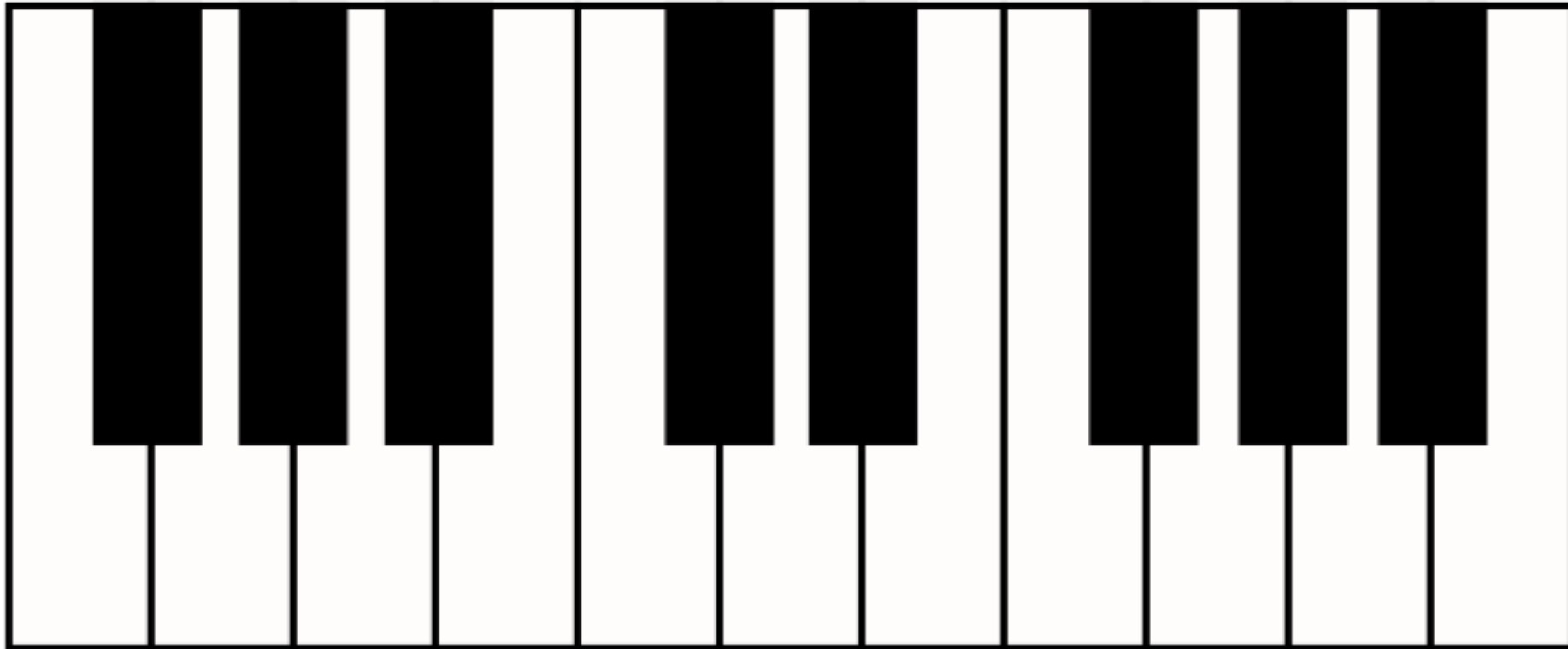
ตัวอย่างการสร้างบันไดเสียงเมเจอร์

ตัวอย่างการสร้างบันไดเสียงเมเจอร์ F เมเจอร์

ตัวอย่างการสร้างบันไดเสียงเมเจอร์ F เมเจอร์

เครื่องหมายแปลงเสียง

เครื่องหมายแปลงเสียง (accidental) คือ เครื่องหมายที่ทำให้ระดับเสียงของโน้ตเปลี่ยนไป

ชื่อเครื่องหมายแปลงเสียง	สัญลักษณ์	ผลลัพธ์
เครื่องหมายดับเบิลชาร์ป (double sharp)	×	ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงสูงขึ้น 1 เสียงเต็ม
เครื่องหมายชาร์ป (sharp)	#	ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงสูงขึ้น ครึ่งเสียง
เครื่องหมายเนเชอรัล (natural)	♮	ทำให้ตัวโน้ตกลับไปมีระดับเสียงปกติ หรือระดับเสียงของโน้ตคีย์ขาวบนแผงลิ้มนิ้ว
เครื่องหมายแฟล็ต (flat)	b	ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงต่ำลง ครึ่งเสียง
เครื่องหมายดับเบิลแฟล็ต (double flat)	bb	ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงต่ำลง 1 เสียงเต็ม

เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง

เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง (key signature) คือ เครื่องหมายแปลงเสียงทั้งหมดที่ใช้ในเพลง ได้แก่ เครื่องหมายชาร์ป หรือเครื่องหมายแฟล็ต ซึ่งสอดคล้องกับกุญแจเสียงของเพลงนั้น มีตำแหน่งอยู่ต้นบรรทัด ถัดจากกุญแจ และอยู่ก่อนเครื่องหมายประจำจังหวะ เครื่องหมายประจำกุญแจเสียงมีผลต่อโน้ตตัวนั้นทุกตัว เช่น ถ้าเครื่องหมายประจำกุญแจเสียงเป็น F# โน้ต F ทุกตัวในทุกช่วงคู่แปดในเพลงจะถูกปรับให้สูงขึ้นครึ่งเสียงเป็น F#

ตัวอย่าง

กุญแจเสียง หรือบันไดเสียง	โทนิค	การเรียงโน้ตในบันไดเสียง (ขาขึ้น)	เครื่องหมาย ประจำกุญแจเสียง
C เมเจอร์	C		
G เมเจอร์	G		
D เมเจอร์	D		
F เมเจอร์	F		
Bb เมเจอร์	Bb		

ลำดับของเครื่องหมายแปลงเสียงในเครื่องหมายประจำกุญแจเสียง

ลำดับของเครื่องหมายกุญแจเสียง เป็นหนึ่งในหลักสำคัญในการอ่านเครื่องหมายประจำกุญแจเสียง ลำดับของเครื่องหมายชาร์ปให้อ่านจากซ้ายไปขวา (F C G D A E B) ส่วนลำดับของเครื่องหมายแฟล็ตให้อ่านจากขวาไปซ้าย (B E A D G C F) เช่น หากในบทเพลงมีเครื่องหมายประจำกุญแจเสียงเป็นเครื่องหมายชาร์ปจำนวน 2 เครื่องหมาย หมายความว่า โน้ต F และโน้ต C ทุกตัวในทุกช่วงคู่แปดในเพลงจะถูกปรับให้สูงขึ้นครึ่งเสียงเป็น F# และ C#

ลำดับของเครื่องหมายแปลงเสียงในเครื่องหมายประจำกุญแจเสียง

ลำดับของเครื่องหมายชาร์ป

F C G D A E B

← ลำดับของเครื่องหมายแฟล็ต

ปฏิบัติ

GRANDFATHER'S CLOCK

Moderato

My grand-fa-ther's clock was too large for the shelf, so it stood nine-ty years on the floor, It was

D G F G A G A B C B E A A G G G F E F G D

tell - er by half than the old man him - self, Tho' it weighed not a half an ounce more, It was

G F G A G A B C B E A A G G G F E F G B C

ปฏิบัติ

17 **D7** **G** **D7**

bought on the morn of the day that he was born, And was al - ways his trea - ure and pride, _____ But it

D B A G F G A G F E D B C D B A G F G A D D

25 **G** **D7** **G** **C** **G** **D7** **G**

stopped short never to go a - gain, When the old man died. _____

G A B B C B E A A G F G

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

เครื่องหมายในโน้ตดนตรีสากล

